

Uplatnění § 71 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb.

Ustanovení § 71 odst. 3 zákona č. [71/1967](#) Sb., o správním řízení (správní řád), se nevztahuje na všechna rozhodnutí, smíry a výkazy nedoplatků, které byly vydány orgány státní správy.

Ustanovení § 71 odst. 3 zákona č. [71/1967](#) Sb., o správním řízení (správní řád), se nevztahuje na všechna rozhodnutí, smíry a výkazy nedoplatků, které byly vydány orgány státní správy.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 27.2.2001, sp.zn. 21 Cdo 1355/2000)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci výkonu rozhodnutí pro 20.000,- Kč s příslušenstvím přikázáním pohledávky z účtu povinného u peněžního ústavu, vedené u Okresního soudu v Břeclavi pod sp. zn. E 350/99, o dovolání oprávněného proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 10. prosince 1999, č. j. 14 Co 230/99-20, tak, že usnesení krajského soudu se zrušuje a věc se vrací Krajskému soudu v Brně k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Na návrh oprávněného podaný u soudu dne 23.2.1999 Okresní soud v Břeclavi usnesením ze dne 29.3.1999, č. j. E 350/99-7, nařídil podle „vykonatelného rozhodnutí Okresního úřadu v B. ze dne 21.7.1995, č.j. vod. 2060/95-231.3/Va, ve spojení s vykonatelným rozhodnutím Ministerstva životního prostředí České republiky ze dne 27.9.1995, č.j. 2208/ÚOBR/95-2/Ja“, k uspokojení pohledávky oprávněného ve výši 20.000,- Kč výkon rozhodnutí přikázáním pohledávky z účtu povinného u K. b., a.s.; zároveň povinnému uložil zaplatit státu soudní poplatek z návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí ve výši 300,- Kč do patnácti dnů od doručení usnesení s tím, že nařízený výkon rozhodnutí se vztahuje i na vymožení tohoto soudního poplatku.

K odvolání povinného Krajský soud v Brně usnesením ze dne 10.12.1999, č. j. 14 Co 230/99-20, usnesení soudu prvního stupně změnil tak, že návrh na nařízení výkonu rozhodnutí zamítl, a že povinnému se povinnost zaplatit státu soudní poplatek neukládá; zároveň rozhodl, že oprávněný je povinen zaplatit povinnému na náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů 1.400,- Kč do 3 dnů od právní moci usnesení k rukám advokáta. Odvolací soud vycházel z toho, že vykonatelnost správního rozhodnutí (Okresního úřadu v B. ze dne 21.7.1995, č.j. vod. 2060/95-231.3/Va) vydaného ve správním řízení podle zákona č. [130/1974](#) Sb., o státní správě ve vodním hospodářství, ve znění pozdějších předpisů, je třeba posuzovat podle ustanovení § 71 odst. 3 správního řádu; podle tohoto ustanovení lze rozhodnutí vykonat nejpozději do tří let po uplynutí lhůty stanovené pro splnění uložené povinnosti. Jde přitom o lhůtu prekluzivní, po jejímž uplynutí nemůže být již takové rozhodnutí podkladem pro soudní výkon rozhodnutí. Po zjištění, že k výkonu navržené rozhodnutí se stalo vykonatelným dne 19.10.1995, dospěl k závěru, že tříletá prekluzivní doba k výkonu navrženého rozhodnutí, která počala běžet dne 19.10.1995, uplynula dne 19.10.1998, tedy přede dnem 23.2.1999, kdy byl podán návrh na soudní výkon rozhodnutí. Protože návrh na nařízení výkonu rozhodnutí byl zamítnut, povinnému nesvědčí ani povinnost zaplatit soudní poplatek.

Proti tomuto usnesení odvolacího soudu podal oprávněný dovolání z důvodu uvedeného v ustanovení § 241 odst. 3 písm. d) o.s.ř. Nesprávné právní posouzení věci spatřuje v tom, jak odvolací soud posoudil „postup při placení a vymáhání předmětné pokuty“, když použil jiný právní předpis, než který správně použít měl. Namítá, že po povinném je vymáhána pokuta, která mu byla uložena podle zákona č. [130/1974](#) Sb., o státní správě ve vodním hospodářství, ve znění pozdějších předpisů. Vymáhání této pokuty mělo být posouzeno podle ustanovení § 1 odst. 4 zákona č. [337/1992](#) Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, neboť, je-li zvláštním zákonem orgánu uvedenému v § 1 odst. 3 zákona č. [337/1992](#) Sb. svěřeno vybírání pokut neuvedených v § 1 odst. 1 zákona č. [337/1992](#) Sb. a jsou-li tyto příjmy odváděny do rozpočtů (i územních), postupuje se při jejich placení a vymáhání podle části šesté zákona č. [337/1992](#) Sb. (s výjimkou některých ustanovení). Okresní úřad je podle ustanovení § 2 zákona č. [425/1990](#) Sb., o okresních úřadech, ve znění pozdějších předpisů, správním orgánem ČR a podle ustanovení § 33 odst. 2 téhož zákona si správní rozhodnutí jím vydané sám vykonává. Pokuty ukládané okresními úřady podle zákona č. [130/1974](#) Sb. jsou příjmem okresního úřadu, tedy příjmem územního rozpočtu. Oprávněný proto podle ustanovení § 70 zákona č. [337/1992](#) Sb. ohledně „předmětné pokuty“ dovozuje, že právo vymáhat pokutu se promlčuje, nikoliv prekluduje, že k promlčení lze přihlídnout jen tehdy, je-li dlužníkem namítáno, že toto právo se promlčuje po šesti letech po roce, ve kterém se pokuta stala splatnou, a že podáním návrhu na výkon rozhodnutí byl proveden úkon směřující k jejímu vymáhání; promlčecí lhůta se přerušila a začala běžet nová. Podle názoru dovolatele k výkonu navržené rozhodnutí, kterým byla povinnému uložena pokuta, lze vykonat i po uplynutí tří let od uplynutí lhůty stanovené pro její zaplacení a lhůta uvedená v ustanovení § 71 odst. 3 zákona č. [71/1967](#) Sb., o správním řízení, pro jeho výkon neplatí (odkazuje přitom i „na rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky, vydané dne 13.1.1999 pod č. j. Rc 21/99 21 Cdo 1887/98“). Navrhl, aby odvolací soud napadené usnesení odvolacího soudu zrušil a aby věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací (§ 10a o.s.ř.) věc projednal podle Občanského soudního řádu ve znění účinném do 31.12.2000 - dále jen „o.s.ř.“ - (srov. Část dvanáctou, Hlavu I, bod 17. zákona č. [30/2000](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony).

Po zjištění, že dovolání proti pravomocnému usnesení odvolacího soudu bylo podáno ve lhůtě uvedené v ustanovení § 240 odst. 1 o.s.ř. oprávněnou osobou (účastníkem řízení) a že jde o usnesení, proti kterému je podle ustanovení § 238a odst. 1 písm. a) o.s.ř. dovolání přípustné, dovolací soud přezkoumal napadené usnesení bez jednání (§ 243a odst. 1 věta první o.s.ř.) a dospěl k závěru, že dovolání je opodstatněné.

Oprávněný se domáhá - jak vyplývá z obsahu spisu - nařízení výkonu rozhodnutí Okresního úřadu v B. ze dne 21.7.1995, č.j. vod. 2060/95-231.3/Va, potvrzeného rozhodnutím Ministerstva životního prostředí České republiky ze dne 27.9.1995, č. j. 2208/ÚOBR/95-2/Ja, kterým byla povinnému uložena podle ustanovení „§§ 2, 6, 10, 24 a 24e“ zákona č. [130/1974](#) Sb., o státní správě ve vodním hospodářství, ve znění pozdějších předpisů (úplné znění zákona č. [458/1992](#) Sb.) pokuta ve výši 20.000,- Kč; podle potvrzení na něm vyznačeném rozhodnutí nabylo právní moci dnem 3.10.1995 a stalo se vykonatelným dnem 19.10.1995.

Pokuty podle zákona č. [130/1974](#) Sb., o státní správě ve vodním hospodářství, ve znění zákonů č. [49/1982](#) Sb., č. [425/1990](#) Sb., č. [23/1992](#) Sb., tj. ve znění účinném do 30.9.1995 (v současné době ve znění zákonů č. [114/1995](#) Sb., č. [238/1999](#) Sb., č. [132/2000](#) Sb. a č. [240/2000](#) Sb.) - dále též jen

„zákon“ - ukládané okresními úřady (srov. § 24, § 24a až § 24j zákona) jako orgány státní správy na úseku vodního hospodářství (srov. § 1 písm. b), § 2, § 6, § 10 zákona) se platí okresnímu úřadu, který pokutu uložil, a jsou příjmem rozpočtu okresního úřadu, který pokutu uložil (srov. § 24k odst. 2 větu druhou zákona). Při rozhodování o uložení těchto pokut (srov. § 14 odst. 1 zákona) postupuje okresní úřad jako příslušný správní orgán (srov. § 2 zákona č. [425/1990](#) Sb., o okresních úřadech, ve znění pozdějších předpisů) podle zákona č. [71/1967](#) Sb., o správním řízení (správní řád).

Podle ustanovení § 251 o.s.ř. nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí. Uvedené ustanovení se použije nejen na výkon rozhodnutí vydaných v občanském soudním řízení, ale i na výkon dalších titulů, uvedených v ustanovení § 274 o.s.ř.

Podle ustanovení § 274 písm.f) o.s.ř. jsou titulem, podle kterého lze nařídít soudní výkon rozhodnutí, vykonatelná rozhodnutí orgánů státní správy a územní samosprávy včetně platebních výměrů, výkazů nedoplatků ve věcech daní a poplatků, jakož i smírů schválených těmito orgány.

Stanoví-li zákon, že rozhodnutí orgánu státní správy nebo územní samosprávy lze vykonat jen do určité doby, pak do uplynutí této doby musí být soudní výkon rozhodnutí nařízen a proveden; dojde-li ke zmeškání zákonem stanovené lhůty, nemůže již takové rozhodnutí být podkladem pro soudní výkon rozhodnutí.

Podle ustanovení § 71 odst.3 zákona č. [71/1967](#) Sb., o správním řízení (správní řád), lze rozhodnutí správního orgánu, které je ve smyslu ustanovení § 52 odst.2 tohoto zákona vykonatelné, nebo smír schválený správním orgánem anebo výkaz nedoplatků jím sestavený vykonat nejpozději do tří let po uplynutí lhůty stanovené pro splnění uložené povinnosti. Uvedené ustanovení platí i pro výkon těchto rozhodnutí, smírů nebo výkazů nedoplatků v řízení před soudem. Rozhodnutí vydaná ve správním řízení (včetně smírů schválených správním orgánem anebo výkazy nedoplatků jím sestavených) lze soudním výkonem rozhodnutí vykonat jen ve lhůtě uvedené v ustanovení § 71 odst.3 zákona č. [71/1967](#) Sb., o správním řízení (správní řád); tato lhůta je prekluzivní, a proto během ní musí být řízení o soudní výkon rozhodnutí nejen zahájeno, ale i skončeno (srov. usnesení Městského soudu v Praze ze dne 28.2.1972, sp. zn. 11 Co 84/72, uveřejněné pod č. 19 Sbírký soudních rozhodnutí a stanovisek, roč. 1973 a rozsudek býv. Nejvyššího soudu SSR ze dne 30.11.1977, sp.zn. 2 Cz 151/77, uveřejněný ve Sborníku stanovisek, zpráv a rozhodování soudů a soudních rozhodnutí Nejvyšších soudů ČSSR, ČSR a SSR IV, str. 775).

Ustanovení § 71 odst.3 zákona č. [71/1967](#) Sb., o správním řízení (správní řád), se však nevztahuje na všechna rozhodnutí, smíry a výkazy nedoplatků, které byly vydány orgány státní správy.

Postup při správě (správou se rozumí i vymáhání) daní, poplatků, odvodů, záloh na tyto příjmy a částek neoprávněně použitých nebo zadržovaných rozpočtových příspěvků, které jsou příjmem státního rozpočtu České republiky, rozpočtů obcí, rozpočtů okresních úřadů a státních fondů České republiky, se řídí zákonem č. [337/1992](#) Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů - dále též jen „zákon o správě daní a poplatků“. Placení a nucené vymáhání těchto dávek je upraveno v části šesté uvedeného zákona. U rozhodnutí nebo výkazů nedoplatků, vydaných podle tohoto zákona, se nestanoví lhůta, během které musí být vykonány; právo vybrat a vymáhat nedoplatky se však

promlčuje (srov. § 70 zákona o správě daní a poplatků).

Podle části šesté zákona č. [337/1992](#) Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, se postupuje (s výjimkou ustanovení § 63 odst.2 až 6, § 67 až 69, § 71 a § 72) také při placení (vybírání) a vymáhání jiných než výše uvedených odvodů a poplatků sankční povahy, pokut a penále, jestliže je jejich vybírání zákonem svěřeno územním finančním orgánům a dalším správním i jiným státním orgánům České republiky nebo orgánům obcí a jestliže jsou tyto příjmy odváděny do rozpočtu České republiky, obcí, okresních úřadů a fondů (srov. § 1 odst. 4 zákona o správě daní a poplatků). Také u rozhodnutí, kterými byla uložena povinnost zaplatit tyto odvody či poplatky sankční povahy nebo pokuty anebo penále, se nestanoví lhůta, během které musí být vykonány; právo vybrat a vymáhat nedoplatky těchto plnění se podle ustanovení § 70 zákona o správě daní a poplatků promlčuje.

Ukládání pokut podle ustanovení § 24, § 24a až § 24j (části osmé) zákona č. [130/1974](#) Sb., o státní správě ve vodním hospodářství, ve znění pozdějších předpisů, je - jak vyplývá z výše uvedeného - zákonem svěřeno okresním úřadům (nebo České inspekci životního prostředí - o tento případ však v dané věci nejde) a příjem z nich, jde-li o pokuty uložené okresním úřadem, je podle ustanovení § 24k odst. 2 věty druhé zákona odváděn do rozpočtů okresních úřadů. Ve smyslu ustanovení § 1 odst. 4 zákona o správě daní a poplatků se tedy při placení (vybírání) a při vymáhání těchto pokut postupuje (s výjimkami v zákoně uvedenými) podle části šesté tohoto zákona.

Na základě uvedených důvodů dovolací soud dospěl k závěru, že rozhodnutí, kterým byla uložena pokuta podle části osmé zákona č. [130/1974](#) Sb., o státní správě ve vodním hospodářství, ve znění zákonů č. [49/1982](#) Sb., č. [425/1990](#) Sb., č. [23/1992](#) Sb. (v současné době též ve znění zákonů č. [114/1995](#) Sb., č. [238/1999](#) Sb., č. [132/2000](#) Sb. a č. [240/2000](#) Sb.), lze soudním výkonem rozhodnutí vykonat i po uplynutí tří let od uplynutí lhůty stanovené pro její zaplacení; lhůta uvedená v ustanovení § 71 odst.3 zákona č. [71/1967](#) Sb., o správním řízení (správní řád) pro výkon těchto rozhodnutí neplatí. Na uvedeném závěru nic nemění ani to, že rozhodnutí o uložení pokuty se vydává ve správním řízení; rozhodné tu je, že při vymáhání (i cestou výkonu rozhodnutí) se ve smyslu ustanovení § 1 odst. 4 zákona č. [337/1992](#) Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, postupuje podle části šesté (s výjimkou ustanovení § 63 odst. 2 až 6, § 67 až 69, § 71 a § 72) tohoto zákona, podle níž se (srov. § 70 tohoto zákona) nároky neprekludují, ale promlčují. Podle ustanovení § 70 odst. 3 zákona o správě daní a poplatků k promlčení pokuty lze v soudním výkonu rozhodnutí přihlídnout jen tehdy, jestli to dlužník namítne a jen v rozsahu uplatněné námítky (srov. též usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 13.1.1999, sp.zn. 21 Cdo 1887/98, uveřejněné v časopise Soudní judikatura pod číslem 21, ročník 1999, číslo sešitu 2/99).

Z uvedeného vyplývá, že právní názor odvolacího soudu, podle kterého lze rozhodnutí o uložení pokuty podle zákona č. [130/1974](#) Sb. o státní správě ve vodním hospodářství, ve znění pozdějších předpisů, soudním výkonem rozhodnutí vykonat jen ve lhůtě uvedené v ustanovení § 71 odst.3 zákona č. [71/1967](#) Sb., není správný. Nejvyšší soud České republiky proto napadené usnesení zrušil a věc vrátil Krajskému soudu v Brně k dalšímu řízení (§ 243b odst. 1 část věty za středníkem, § 243b odst. 2 věta první o.s.ř.).

Další články:

- [Správní řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Samospráva \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Význam řízení](#)
- [Telekomunikace](#)
- [Účelová komunikace \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Územní plán \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vyhoštění \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Restituce \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Zdravotní služby \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odměna advokáta](#)
- [Územní plán](#)